

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ È È **κατά ΕΛΛΑΔΑΣ**

(Προσφυγή αριθ. 62770/00)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

5 Φεβρουαρίου 2004

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

-Ακριβές αντίγραφο.

Στρασβούργο, 5.2.2004

(υπογραφή) S. NIELSEN – Γραμματέας Τμήματος

Στην υπόθεση È È κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε δικαστικό συμβούλιο αποτελούμενο από τους:

Κύριο P. LORENZEN, *πρόεδρο,*

Κύριο Κ.Λ. POZAKH,

Κύριο G. BONELLO,

Κυρία F. TULKENS,

Κυρία N. VAJIC,

Κύριο E. LEVITS,

Κυρία E. STEINER, *δικαστές,*

και τον κύριο S. NIELSEN, *αναπληρωτή γραμματέα τμήματος.*

Αφού διασκέφθηκε σε δικαστικό συμβούλιο στις 24 Οκτωβρίου 2002 και 15 Ιανουαρίου 2004,

Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την τελευταία από τις ημερομηνίες αυτές:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 62770/00) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, ένας υπήκοος της οποίας, ο κ. È È («ο προσφεύγων»), προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 20 Σεπτεμβρίου 2000 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τον κ. Γ. Σακελλαρόπουλο, δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Β. Κυριαζόπουλο, σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κύριο Δ. Καλόγηρο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων παραπονέθηκε, ειδικότερα, υπό το πρίσμα του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης, για τη διάρκεια μιας ποινικής διαδικασίας που ανοίχθηκε σε βάρος του.

4. Η προσφυγή ανατέθηκε στο δεύτερο Τμήμα του Δικαστηρίου (άρθρο 52 §1 του κανονισμού). Μέσα σε αυτό, το συμβούλιο που ανέλαβε να εξετάσει την υπόθεση (άρθρο 27 § 1 της Σύμβασης) συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 26 § 1 του κανονισμού. Στις 11 Οκτωβρίου 2001, το συμβούλιο έκρινε την προσφυγή εν μέρει απαράδεκτη και αποφάσισε να κοινοποιήσει το παράπονο που έλκεται από τη διάρκεια της διαδικασίας στην Κυβέρνηση.

5. Την 1^η Νοεμβρίου 2001, το Δικαστήριο τροποποίησε τη σύνθεση των τμημάτων του (άρθρο 25 § 1 του κανονισμού). Η παρούσα προσφυγή ανατέθηκε στο πρώτο Τμήμα, όπως αυτό αναδιαρθρώθηκε.

6. Με μία απόφαση της 24 Οκτωβρίου 2002, το συμβούλιο κήρυξε το υπόλοιπο της προσφυγής παραδεκτό.

7. Τόσο ο προσφεύγων όσο και η Κυβέρνηση κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις επί της ουσίας της υπόθεσης (άρθρο 59 § 1 του κανονισμού).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

8. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1969 και κατοικεί στην Αθήνα.

9. Στις 3 Απριλίου 1995, η υπηρεσία των τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών προσέφυγε στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών με μία μήνυση κατά ενός εμπόρου αυτοκινήτων για λαθρεμπόριο, πλαστογραφία και χρήση πλαστού. Ειδικότερα, η έρευνα που διεξήχθη από τα τελωνεία είχε εξαρθρώσει ένα δίκτυο ατόμων που χρησιμοποιούσαν πλαστά πιστοποιητικά που βεβαίωναν την απόσυρση παλαιών αυτοκινήτων για να εκτελωνίσουν

στη θέση τους καινούργια αυτοκίνητα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και να τύχουν με τον τρόπο αυτό μιας έκπτωσης του φόρου.

10. Στις 30 Αυγούστου 1995, ο προσφεύγων ανακρίθηκε για πλαστογραφία και χρήση πλαστού, απάτη και λαθρεμπορία¹. Με βούλευμα της 3 Σεπτεμβρίου 1996, παραπέμφθηκε ενώπιον του Κακουργιοδικείου Αθηνών. Στις 13 Νοεμβρίου 1996, ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά του βουλεύματος αυτού. Στις 28 Ιανουαρίου 1997, το Συμβούλιο Εφετών της Αθήνας ακύρωσε εν μέρει το προσβληθέν βούλευμα και παρέπεμψε τον προσφεύγοντα ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Αθηνών.

11. Στις 24 Σεπτεμβρίου 1997, ο προσφεύγων και τρία άλλα άτομα παρουσιάστηκαν ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Αθηνών. Το δικαστήριο καταδίκασε τον προσφεύγοντα σε φυλάκιση είκοσι δύο μηνών με αναστολή για χρήση πλαστού εγγράφου (απόφαση αριθ. 59297/1997). Τον απάλλαξε από τις άλλες κατηγορίες. Την ίδια ημέρα, ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής.

12. Στις 11 Οκτωβρίου 1999, το Εφετείο Αθηνών μείωσε την επιβληθείσα στον προσφεύγοντα ποινή σε φυλάκιση δεκατριών μηνών με αναστολή (απόφαση αριθ. 10257/1999). Στις 8 Δεκεμβρίου 1999, ο προσφεύγων άσκησε αναίρεση.

13. Στις 23 Μαΐου 2000, ο Αρειος Πάγος απέρριψε την αίτηση αναίρεσής του ως αβάσιμη (απόφαση αριθ. 918/2000).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

¹ Συνολικά, δεκαοκτώ ποινικές διώξεις σχετικές με την υπόθεση αυτή ασκήθηκαν κατά του προσφεύγοντος. Με εξαίρεση αυτήν που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής, σε όλες τις άλλες διαδικασίες ο προσφεύγων απαλλάχθηκε.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

14. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την αρχή της «λογικής προθεσμίας», όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό (...) δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως (...)»

15. Η Κυβέρνηση ενίσταται καταρχήν προβάλλοντας την πολυπλοκότητα της υπόθεσης. Υπογραμμίζει ότι η ανάκριση αναφερόταν σε πολλά αδικήματα στα οποία εμπλέκονταν πολλά άτομα. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται στη συνέχεια ότι τα δικαστήρια που επιλήφθηκαν επέδειξαν ιδιαίτερη επιμέλεια για την εξέταση της υπόθεσης.

A. Περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη

16. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η διαδικασία άρχισε στις 30 Αυγούστου 1995, ημερομηνία κατά την οποία διατάχθηκε η ανάκριση του αιτούντος, και τελείωσε στις 23 Μαΐου 2000, ημερομηνία κατά την οποία ο Αρειος Πάγος εξέδωσε την απόφασή του, ήτοι διήρκεσε τέσσερα χρόνια, οκτώ μήνες και είκοσι τέσσερις ημέρες για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

B. Εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας

17. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας εκτιμάται βάσει των συνθηκών της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν θεσπιστεί από τη νομολογία του, και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υπόθεσης, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και εκείνης των αρμοδίων αρχών

(βλέπε, ανάμεσα σε πολλές άλλες, την απόφαση *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 25444/94, § 67, ΕΔΔΑ 1999-II).

18. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το εύρος και η πολυπλοκότητα μιας ποινικής υπόθεσης απάτης, η οποία συχνά περιπλέκεται από την εμπλοκή πολλών υπόπτων, μπορεί να δικαιολογήσει μία σημαντική διάρκεια διαδικασίας (βλέπε, για παράδειγμα, *C.P. et autres κατά Γαλλίας*, αριθ. 36009/97, 18 Οκτωβρίου 2000, § 30 – *Hozee κατά Ολλανδίας*, απόφαση της 22 Μαΐου 1998, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-III, σελ. 1102, § 52). Εν προκειμένω, υπήρχαν υποψίες σε βάρος του προσφεύγοντος ότι ανήκε σε ένα κύκλωμα ατόμων που κατηγορούνταν για λαθρεμπόριο, πλαστογραφία και χρήση πλαστού και η επίδικη διαδικασία διεξαγόταν παράλληλα με δεκαεπτά άλλες διαδικασίες που αναφέρονταν σε παρόμοιες πράξεις, οι οποίες κατέληξαν στην απαλλαγή του. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, είναι φανερό κατά την γνώμη του Δικαστηρίου ότι η προδικασία της υπόθεσης απαιτούσε μακρόχρονες έρευνες προφανούς πολυπλοκότητας.

19. Εξάλλου, σε ό,τι αφορά τη συμπεριφορά του προσφεύγοντος, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 6 δεν απαιτεί από τον ενδιαφερόμενο ενεργή συνεργασία με τις δικαστικές αρχές. Εν τούτοις, η συμπεριφορά του προσφεύγοντος συνιστά ένα αντικειμενικό γεγονός, το οποίο δεν μπορεί να καταλογιστεί στο εναγόμενο Κράτος και λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί αν υπήρξε ή όχι υπέρβαση της «λογικής προθεσμίας» (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων *Lechner et Hess κατά Αυστρίας*, απόφαση της 23 Απριλίου 1987, série A αριθ. 118, σελ. 19, § 49). Εν προκειμένω, πρέπει να σημειωθεί ότι, με ορισμένες από τις προσφυγές του που στόχευαν ειδικότερα στην αμφισβήτηση της παραπομπής του ενώπιον του Κακουργιοδικείου Αθηνών, ο προσφεύγων συνέβαλε στην παράταση της διαδικασίας. Ακόμη και αν δεν μπορούσε να καταλογιστεί στον τελευταίο το γεγονός ότι άσκησε τα ένδικα μέσα που διέθετε σύμφωνα με το εσωτερικό

δίκαιο, το Κράτος δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί υπεύθυνο για τις καθυστερήσεις αυτές.

20. Σε ό,τι αφορά την συμπεριφορά των δικαστικών αρχών, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν μπορούν να τους καταλογιστούν αδικαιολόγητες περίοδοι αδράνειας ή βραδύτητας.

21. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει προς τούτο ότι το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης προβλέπει την ταχύτητα των δικαστικών διαδικασιών, αλλά καθιερώνει επίσης την γενικότερη αρχή της καλής απονομής της δικαιοσύνης (βλέπε *Boddaert κατά Βελγίου*, απόφαση της 12 Οκτωβρίου 1992, série A αριθ. 235-D, σελ. 82, § 39). Κάτω από τις συνθήκες της υπόθεσης, η συμπεριφορά των αρχών αποδείχθηκε ασυμβίβαστη με την ορθή ισορροπία που πρέπει να επιτυγχάνεται ανάμεσα στις διάφορες πλευρές αυτής της θεμελιώδους απαίτησης.

22. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων και την συνολική διάρκεια της διαδικασίας, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν υπήρξε υπέρβαση της «λογικής προθεσμίας» με την έννοια του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

23. Κατά συνέπεια, δεν υπήρξε παραβίαση της διάταξης αυτής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,
Αποφάινεται ότι δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 5 Φεβρουαρίου 2004 κατ'εφαρμογήν του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

Søren NIELSEN

Αναπληρωτής Γραμματέας

(υπογραφή)

Peer LORENZEN

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 2004

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετροτσόπουλος